ב"ה.

גליונות לעיון בפרשת השבוע

ערוכים בידי נחמה ליבוביץ שנה שטית

יו"ל ע"י מוסד תורה והשכלה למבוגרים ולנוער

הסתדרות נשי מזרחי באמריקה

6

וישב (תש"ד)

ל"ט

א. פסוקים א – ו

כבר עמדו המפרשים על כך שיש בפסוקים אלה לכאורה אריכות דברים ללא צרך.
נסה לענות לשאלות הבאות ולהוכיח שאין כאן לשון יתירה.

×1. אברבנאל שואל לפ' ב: ויהי ה' את יוסף ויהי איש מצליח ויהי בבית אדוניו,
למה זכר בפסוק מלת "ויהי" שלש פעמים והיה לו לומר "ויהי ה' את יוסף ויצליח
בבית אדוניו"?

×2. לכאורה פ' ג' אינו אלא חזרה על הנאמר בפ' ב':
ב: ויהי ה' את יוסף ויהי איש מצליח
ג: וירא... כי ה' אתו... ה' מצליח בידו.
התוכל להסביר מהי כונת החזרה המפורטת הזו בפ' ג'?

3. אברבנאל שואל: ראשונה אמר (בפ' ד') "ויפקידהו על ביתו וכל יש לו נתן
בידו" ולמה חזר ואמר שנית (בפ' ז') "ויעזב את כל אשר לו ביד יוסף"
והוא כפל מבואר?

4. ולמה נאמר בפ' ד' "ויעזבהו אותו" ולא עוד מפסוק א' ידענו שהיה עבדו?...

ב. שאלות לשון וסגנון:

1. למה נאמר "ויורד יוסף מצרימה" ולא כרגיל בסגנון התנ"ך בהעמדת הפעל בראש
"ויורד יוסף" (כמו כ"ח י' ויצא יעקב; ל"ב ד' וישלח יעקב; ל"ד א' ותצא
דינה; ל"ז א' וישב יעקב; ל"ח א' וירד יהודה)?
העזר בתשובתך בדברי רש"י לפסוקים הבנויים כפסוקנו?
ד' א' ד"ה והאדם ידע; כ"א א' ד"ה וה' פקד.

2. מה מובן המלה "בית" בפסוק ה': "את בית המצרי"; "בבית ובשדה"?

×3. הסבר את אי ההתאמה במין (בפ' ה') בין "ויהי" – לשון זכר ובין "ברכת ה'" –
לשון נקבה.
העזר בדברי רש"י ט"ו י"ז ד"ה ויהי השמש באה.

ג. ג ג וירא אדוניו כי ה' אתו וכל אשר הוא עושה ה' מצליח בידו
רש"י ד"ה כי ה' אתו
רמב"ן " " " "
כלי יקר: וכל כך דבקה ההצלחה לרגלי יוסף עד שממנו נתפשטה אל אדוניו וירא
אדוניו כי ה' אתו ממש על זה הסעור המופלג עד שכל אשר האדון עושה ה' מצליח
בידו.
העמק דבר: וירא אדוניו כי ה' אתו לשמרו מכל שיבה וראה עוד וכל אשר הוא עושה
הצלחה אלוקית ניכרת אשר היא רק בידו ולא מטום הצלחת האדון.

1. מה הקשי בפסוקנו ומה בין ארבעתם ביטוב הקשי?

×2. מדוע אין אותו קשי מודגש למפרשים גם בכ"ו פ' כ"ח?

ד. פסוקים י"ב – י"ח

השוה את ספור כתוב בפ' י"ב לספור בפי אשת אדוניו לבני ביתה (י"ד-ט"ו)
ולאותו ספור בפיה לבעלה (י"ז – י"ח)

דברי הכתוב	דבריה לאנשי ביתה (י"ד-ט"ו)	דבריה לבעלה (י"ז-י"ח)
1. ויעזב בגדו בידה	ט"ו ויעזב בגדו אצלי	י"ח ויעזב בגדו אצלי
2. וינס ויצא החוצה	" וינס ויצא החוצה.	" וינס החוצה.
3. ותקרא לאנשי ביתה	י"ד ותקרא בקול גדול	" כהרימי קולי ואקרא
4.	" הביא לנו איש עברי	י"ז בא אלי העבד העברי
5.	" לצחק בנו	לצחק בי.

נסה להסביר את סיבת כל אחד מהשנויים הללו!
(לצ. עיין דברים כ"ב כ"ד!)

השאלות המסומנות × קשות והמסומנות ×× קשות ביותר, יענה כל אחד לפי דרגתו.
תשובות יבאו שאלות יש לשלוח לנחמה ליבוביץ, קרית משה ירושלים.